

Hamnregler

för verksamheten i Gävle hamn

*Antagna den 27 oktober 2003 och gällande från den 1 november 2003
(Reviderad 111101, 120620, 140902, 141016, 150608, 150720, 151119)*

Styrelsen för Gävle Hamn AB (Hamnbolaget) har med stöd av Hamnordningen 9 § antagit följande regler för trafiken och den kommersiella verksamheten i Gävle hamn (Hamnen).

Inledning

1 §

Verksamheten i Hamnen regleras av

- Hamnordning för Gävle Hamn AB (Hamnordning),
- Hamnregler för verksamheten i Gävle hamn (Hamnregler) och
- Taxor och Föreskrifter för Gävle Hamn AB (Taxor/Föreskrifter).

Hamnordning, Hamnregler och Taxor/Föreskrifter, som tillhandahålls på begäran, finns tillgängliga hos Gävle Hamn AB, på hamnens hemsida (www.gavlehamn.se eller www.gavle-port.se).

Allmänna ordningsregler

2 §

Obehöriga får inte vistas i Hamnen.

3 §

Hamnbolagets kunder och andra som vistas inom Hamnen är skyldiga att rätta sig efter regler och anvisningar som utfärdats av Hamnbolaget eller som meddelas av företrädare för Hamnbolaget.

4 §

Hamnbolaget äger rätt att vidta sådana skäligen åtgärder som erfordras till skydd för personer, fartyg och gods och för att Hamnen som helhet skall få en effektiv och säker genomströmning av fartyg och gods.

5 §

Fartyg som trafikerar hamnen skall vara så inrättade och hanteras så att fara för person och egendom inte uppkommer. Med hantering avses såväl hantering av fartyget som hantering av fartygets utrustning.

Gods, fordon eller annat material ska hanteras, läggas eller ställas upp på plats som anvisas av företrädare för Hamnbolaget och på sådant sätt att hamnplaner, byggnader, gatubeläggningar, spår, kranar och annat inte skadas, att brandgator inte blockeras och att fara för person inte uppkommer.

6 §

Dykning och undervattensarbeten får ske endast efter tillstånd av Hamnbolaget.

7 §

Uppläggnings av fartyg får ske endast efter tillstånd från Hamnbolaget.

8 §

Befälhavare, redare, ägare eller ombud för någon av dessa ska omedelbart anmäla till Hamnbolaget om ett fartyg sjunkit, stött på grund eller blivit manöverodugligt.

Ägare till annat sjunket föremål som kan utgöra hinder för eller skada på fartyg eller anläggning ska göra en anmälan till Hamnbolaget. Om annan än ägaren hade föremålet om hand när det sjönk, åligger anmälningsskyldigheten denne. Om föremålet har förlorats från ett fartyg ska fartygets befälhavare, redare eller ägare eller ombud för någon av dessa göra anmälan.

9 §

Inrättande av förtöjningsplatser eller uppläggnings av rörledningar, kablar eller andra ledningar, pontoner eller tillfälliga broförbindelser och liknande anläggningar får inte ske utan tillstånd från Hamnbolaget.

10 §

Den som inom Hamnen skadar person, fartyg, anläggning, gods eller någon annan egendom ska omedelbart anmäla detta till Hamnbolaget.

11 §

Under lastning och lossning får öppen eld inte användas eller rökning förekomma i lastrum eller på däck invid lastlucka. Användning av öppen eld eller rökning får inte heller förekomma där anslag om sådant förbud finns.

12 §

Flygplan får inte landa inom Hamnen utan tillstånd av Hamnbolaget.

Farligt gods

13 §

Gällande lagstiftning om hantering och transport av farligt gods skall efterföljas av den som transporter sådant gods till eller från Hamnen samt av den som i Hamnen lägger upp eller på annat sätt hanterar farligt gods.

Beträffande gods som inte är klassificerat som farligt gods men som ändå kan medföra fara eller olägenhet skall erforderliga försiktighetsåtgärder iakttas och förhandsanmälan göras till Hamnbolaget.

Fartygsavfall

14 §

Avfall som ett fartyg avser lämna i Hamnen skall anmälas i god tid i rapporteringssystemet för fartygsavfall. Avfallet skall sorteras enligt Hamnens anvisningar och skall lämnas vid de avfallsstationer som finns utplacerade i hamnområdena.

Om ett fartyg avser att lämna avfall som är eller misstänks vara smittat och därmed innebär en potentiell hälsorisk, skall fartyget anmäla detta till Hamnen före ankomst. Fartyget skall sedan följa Hamnens specifika anvisningar avseende hur detta avfall skall hanteras.

Taxor

15 §

Hamnens avgifter publiceras i Taxor/Föreskrifter. För tjänster som inte ingår i Taxor/Föreskrifter lämnas uppgifter på begäran.

16 §

Hamnbolaget äger rätt att debitera orsakande fartyg eller lastägare för sådana kostnader som uppstått genom åtgärder enligt Hamnreglernas 4 §.

17 §

Hamnavgifter för fartyg och last samt andra avgifter som debiteras av Hamnbolaget skall, om inte annat överenskommes, erläggas innan fartyget lämnar Gävle hamn.

Hamnbolaget kan efter egen bedömning och mot säkerhet acceptera senare betalning.

Sjötrafik

Anmälningsskyldighet

18 §

När fartyg ska anlöpa och avgå från Hamnen skall fartygets befälhavare eller redare, eller ombud för någon av dessa, anmäla detta till Hamnbolaget. Anmälningsskyldigheten gäller inte för fartyg som endast passerar hamnens vattenområde.

Anmälan skall ske i så god tid som möjligt, dock inte senare än 24 timmar före fartygets ankomst respektive senast när fartyget är klart att avgå. Hamnbolaget kan medge kortare anmälningstid eller befrielse från anmälningsskyldigheten.

Fartyg med LOA över 200 meter eller en fartygsstorlek som överstiger 80 000 (för beräkning se 23 §) skall anmälas 72 timmar före ankomst till lotsplats. Anmälan skall även skickas till Sjöfartsverkets lotsbeställning i Gävle (Northcoast Pilot). Formulär för anmälan finns på Gävle Hamns hemsida.

19 §

Fartygets ägare, operatör eller ombud ska senast vid fartygets ankomst till Gävle hamn lämna sådan information som erfordras för beräkning av fartygsavgifter.

Preliminära uppgifter om ankommande och utgående gods lämnas senast vid lossningens eller lastningens början. Slutliga uppgifter ska lämnas senast två arbetsdagar efter fartygets avgång från Hamnen.

Uppgifter om fartygets namn, igenkänningsignal, registrerad ägare samt beställande operatör, om denna är annan än ägaren, skall lämnas till fartygets hamnagent eller direkt till Hamnbolaget.

Hamnbogsering

20 §

Bogsering, eskort och annan assistans av fartyg får endast ske av för ändamålet lämpligt utrustade båtar. Dispens kan göras av hamnmyndigheten. För bogserbåtsbolag som opererar inom Gävle hamns hamnområde krävs att den som ansvarar för verksamheten inklusive dennes personal och utrustning skall:

- inneha de utbildningar, godkännanden och certifikat från myndigheter m fl som krävs för verksamheten,

- följa alla lagar, regler och övriga standarder som är tillämpliga för verksamheten,
- ha erhållit ett skriftligt medgivande från Gävle Hamn AB att få bedriva verksamheten, vilket baserar sig på bogserbåtsbolagets, inklusive dennes personals, dokumenterade erfarenhet och lokalkännedom avseende hamnområdet.

Ankomst

21 §

Fartyg på väg från sjön mot Gävle äger företräde till Norra farleden (Holmuddsrännan) framför fartyg på väg från Gävle mot sjön. Handelsfartyg äger alltid företräde framför fritidsfartyg.

22 § För passage av Norra farleden (Holmuddsrännan) gäller:

Max bredd	Max djupgående
42,00 m	12,20 m

Alla djupförhållanden är hänfödda till medelvattenytan (MVY2014).

Följande gäller för krav på säkerhetsbåtar (eskort) genom Holmuddsrännan vid ankomst och avgång till/från Gävle hamn:

- Tankfartyg med fartygsstorleken 50 000 - 79 999 (för beräkning se 23 §) skall ha en kopplad bogserbåt i aktern av typen ASD med minst 50 tons dragkraft (BP).
- Lastade tankfartyg med en längd (LOA) över 200 meter eller en fartygsstorlek som överstiger 80 000 (för beräkning se 23 §) skall utöver ovanstående krav dessutom ha en kopplad bogserbåt i fören med minst 30 tons dragkraft (BP).

Ytterligare krav (LOA över 200 meter eller fartygsstorlek över 80 000):

- Vid medelvindstyrka över 10 m/s (enligt Hamnens och/eller Sjöfartsverkets (ViVa:s) vindmätare) och/eller strömstyrka över 0,5 knop kan ytterligare bogserbåtar krävas som säkerhetsbåt/assistans. Detta beslutas efter samråd med Sjöfartsverket (lotsarna).
- Anlöp tillåts inte om siktnedsättningen överstiger två nautiska mil (*så att lykta placerad på Grynet nedre inte syns vid Holmuddsrännans krök*)

Assistans till/från kaj

23 §

- Vid ankomst och avgång till alla kajplatser i Gävle Hamn gäller assistanskrav enligt tabell nedan. Tabellen ger minsta antalet bogserbåtar som skall användas, oavsett om den sammanlagda dragkraften kan uppnås med färre bogserbåtar än som anges i tabellen nedan.
- Gällande bogserbåtarnas dragkraft (BP) så gäller att den minsta sammanlagda dragkraften är = fartygsstorleken/1000 + 25 % i reservkapacitet. Eventuell bogpropeller reducerar dragkraftsbehovet på bogserbåtarna med 13,5 ton/1000 kW. Både kravet på minsta sammanlagda dragkraft (enligt denna punkt) samt

kravet på antal bogserbåtar (enligt tabellen nedan) skall vara uppfyllda.

Fartygsstorlek ^{1) 2)}	Fartyg ej utrustade med fungerande bogpropeller, pitchpropeller och aktivt roder		Fartyg utrustade med fungerande bogpropeller, pitchpropeller och aktivt roder
	Konv ³⁾ bogserbåt	ASD ⁴⁾	
0 - 14 999	0	0	0
15 000 - 19 999	1	0	0
20 000 - 29 999	0	1	0
30 000 - 44 999	1	1	1 konv
45 000 - 59 999	2	1	1 konv + 1 ASD om bogpropeller finns
60 000 - 79 999	2	1	2 konv + 1 ASD
80 000 -	3	1	1 konv + 2 ASD

¹⁾ Fartygsstorleken bestäms enligt formeln Längd(LOA) x Bredd (BOA) x aktuellt djupgående (medel).

²⁾ Lastade tankfartyg med LOA överstigande 200 meter skall likställas med fartygsstorleken 80 000.

³⁾ Konv = konventionell bogserbåt med dragkraft om minst 20 T

⁴⁾ ASD = Bogserbåt med Azimuth Stern Drive/tractor med dragkraft om minst 45 T

- I tabellen ovan kan en ASD ersättas av två konventionella bogserbåtar.
- Vid 3- och 4-båtsuppdrag kan avgång från kaj eventuellt genomföras med en bogserbåt mindre än vad tabellen ovan anvisar. Ett sådant undantag kan medges av ansvarig lots.
- Namngivna fartyg kan efter enskild prövning medges dispens från kravet på assistans och säkerhetsbåt. Beslut fattas av Hamnbolaget i samråd med lotsarna.

24 §

Hamnbolaget kan vid behov införa temporära begränsningar av fartygens längd, bredd och djupgående.

25 §

Fartyg får inte framföras närmare förtöjda tankfartyg än 25 meter.

26 §

Fartyg får inte ankra eller släpa ankare inom de områden som markerats med ankringsförbud på den bifogade kartan.

Har ankring eller släpning av ankare ändå skett ska detta anmälas till Hamnbolaget.

27 §

Fartyg får inte föras in i Hamnen, om det finns risk för att fartyget på grund av sitt skick eller annan orsak kan komma att sjunka, hindra fartygstrafiken eller på annat sätt utgöra fara för ordningen eller säkerheten inom Hamnen.

28 §

Hamnbolaget bekräftar beställningar och anvisar kajplats och turordning med hänsyn till den trafiksituation som råder eller förväntas

då beställning görs eller kajplats anvisas. Fartyg i tidtabellsbunden linjetrafik kan ges företräde. Hamnbolaget ansvarar inte för förseningar eller andra följder orsakade av ändringar i trafiksituationen eller andra händelser utanför Hamnbolagets kontroll.

Förtöjning, förhalning, förflyttning m.m.

29 §

Fartyg får endast läggas, förtöjas eller ankras på plats som anvisas av Hamnbolaget. Förtöjning får endast utföras av Hamnbolaget godkänd aktör. Det är obligatoriskt krav på båtsman för fartyg längre än 90 meter (gäller vid Fredriksskans och Granudden). Fartygets befälhavare ska hålla sig underrättad om vattendjup vid anvisad tilläggs-, förtöjnings- eller ankarplats.

30 §

Vid förtöjning, ankring och förhalning ska befälhavaren se till att andra fartyg eller kajer, bryggor eller liknande anläggningar, kablar eller ledningar inte skadas samt att fartygstrafiken inte onödigtvis hindras eller störs. Fartygets befälhavare ska se till att fartyget är väl förtöjt.

31 §

Befälhavare, redare eller ägare ska på anmaning av företrädare för hamnen flytta eller förhala fartyget eller vidta andra åtgärder med fartyget vilka är påkallade med hänsyn till ordningen, säkerheten och den kommersiella driften i hamnen. Hamnen står ej för kostnader som uppkommer i.o.m. flytt eller förhalning av fartyg.

32 §

Innan ett reparations- eller underhållsarbete eller motsvarande arbete från kaj eller flotte, undervattensarbeten eller dylikt påbörjas ska tillstånd inhämtas från Hamnbolaget.

33 §

Innan fartyg genom reparation eller motsvarande arbete tillfälligt görs manöverodugligt ska tillstånd inhämtas från Hamnbolaget.

34 §

Rundkörning av propeller vid kaj får ske endast efter tillstånd från Hamnbolaget.

Fordonstrafik

35 §

Förare av fordon och gångtrafikanter som vistas inom Hamnen skall följa de trafikregler och anvisningar som finns samt i övrigt uppträda så att olyckor undviks.

Terminalbestämmelser

36 §

"Sveriges Hamnars Terminalbestämmelser 1989" (Terminalbestämmelserna) är tillämpliga såväl på sådana uppdrag som anges i Terminalbestämmelsernas § 1 som på övriga kommersiella tjänster som tillhandahålls av Hamnbolaget. Terminalbestämmelserna, som ingår som en del av dessa Hamnregler, återges i sin helhet i Bilaga 1 till dessa Hamnregler.

Särskilt, men utan åsidosättande av övriga klausuler, hänvisas till Terminalbestämmelsernas

- Ansvarsbestämmelser (§ 2)
- Reklamation och Preskription (§ 3)
- Försäkring (§ 4)
- Uppdragsgivarens informationsskyldighet och ansvar (§ 5)
- Hinder för uppdragets fullgörande (§ 6)
- Panträtt (§ 8)

I tillägg till Terminalbestämmelserna gäller nedanstående regler 37-39 §§.

Kranarbeten

37 §

Hamnbolaget tillhandahåller, i enlighet med Taxor/Föreskrifter, kranar för lastning och lossning. Gods får inte utan föreliggande avtal mellan Hamnbolaget och kranägaren/operatören lossas, lastas eller hanteras av kranar som inte tillhör Hamnbolaget.

Lagring och uppläggning av gods

38§

Hamnbolagets upplåtelse av mark för gods som befinner sig inom Hamnen innebär inte, om inte annat särskilt och skriftligen avtalas, att Hamnbolaget omhändertar godset utan endast att Hamnbolaget upplåter plats där gods tillfälligt kan läggas upp.

Övriga tjänster

39 §

För tjänster som inte behandlas i dessa Hamnregler eller i Taxor/Föreskrifter ingås vid behov särskilda överenskommelser.

Skiljeklausul och tillämplig lag

40 §

Twister mellan företaget och uppdragsgivaren får, med nedan angivet undantag, icke hänskjutas till domstol utan ska med tillämpning av svensk lag avgöras genom skiljeförfarande på den ort där företaget har sitt säte, enligt gällande svensk lag om skiljemän.

Vidtagande av rättsliga åtgärder för indrivning av ostridiga fordringar innebär inte avstående från skiljeförfarande i fråga om tvistiga motfordringar, vilka sålunda inte får göras gällande genom genkärsmål eller kvittning annat än i skiljeförfarande.

Twist avseende belopp som ej överstiger fyra gånger det, vid tiden för framställande av anspråket, gällande basbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, får dock ej hänskjutas till avgörande av skiljedomstol.

Bilaga 1 till Hamnregler för verksamheten i Gävle Hamn

SVERIGES HAMNARs terminalbestämmelser 1989

Dessa allmänna villkor är rekommenderade av Sveriges Hamnar. Inga hinder föreligger dock för uppdragsgivare att avtala om andra villkor.

Terminalbestämmelser 1989 utarbetade efter samråd med ICA Aktiebolag, Kooperativa Förbundet, Småföretagens Riksorganisation, Svenska handelskammarförbundet, Grossistförbundet Svensk Handel, Sveriges Industrieförbund, Sveriges Köpmannaförbund, Sveriges Redareförening, Sveriges Speditörförbund.

Dessa bestämmelser är, såvida inte annat avtalats, tillämpliga på terminaluppdrag som utföres av medlem av Sveriges Hamnar nedan kallat företaget.

§ 1 DEFINITIONER

Med terminaluppdrag förstås:

- a) Lastning, lossning samt övrig hantering av fartyg, transportmedel och transportanordningar
- b) Förvaring av omhändertaget gods
- c) Packning, ompackning, märkning, sortering, vägning, bevakning och kontroll av godset samt omflyttning och transport av godset inom hamnområdet.

Med omhändertaget gods förstås gods (inklusive transportmedel och transportanordningar) som tagits in eller upplagrats i varuskjul eller på inhägnat område under den tid godset förvaras där

Uppdragsgivare är den som uppdragit åt företaget att utföra terminaluppdrag eller den för vars räkning ett sådant uppdrag lämnats.

§ 2 ANSVARSBESTÄMMELSER

a) Ansvarsförutsättningar

För skada på eller förlust av omhändertaget gods ansvarar företaget, där det inte visar att rimliga åtgärder vidtagits för att förhindra skadan eller förlusten. I övrigt ansvarar företaget endast om skadan eller förlusten bevisligen orsakats genom fel eller försummelse av företaget eller dess anställda.

b) Ersättningsregler

Då företaget är skyldigt att utge ersättning för skada på eller förlust av gods beräknas värdet enligt handelsvärdet eller det gängse värdet på gods av samma slag och beskaffenhet vid skadetillfället.

Om godset gått förlorat eller totalskadats ska skadan ersättas med hela beloppet. Vid minskning eller delskada ska beloppet nedsättas på sätt som motsvarar skillnaden mellan godsets värde i oskadat skick enligt ovan angivna beräkningsgrund och dess värde i skadat eller minskat skick.

c) Answarets omfattning

Ersättning för skada på, eller förlust av, godset är begränsat till 2 SDR* per kg av den del av godset som förlorats, minskat eller skadats. Företagens ansvar är under alla förhållanden begränsat sålunda att ersättning, såvida ej annat avtalats, ej utgår för belopp som överstiger 50.000 SDR eller vid skada på fartyg 500.000 SDR per skadefall. Med skadefall förstås skada och förlust som inträffar vid ett och samma tillfälle. Om skadan eller förlusten drabbat flera och överstiger begränsningsbeloppen 50.000 SDR respektive 500.000 SDR ska detta belopp fördelas proportionellt i förhållande till det belopp vartill varje skadelidandes skada eller förlust bestäms

Ersättning för dröjsmål, följdförlust eller indirekt skada utgår ej i vidare mån än vad som framgår av det följande. Beträffande sådan skada ska ansvaret vara begränsat sålunda att ersättning ej utgår för belopp som överstiger vederlaget för uppdraget till företaget för det gods som fördröjts, gått förlorat eller skadats. Beträffande omhändertaget gods ska dock gälla att den skadelidande har rätt till ersättning som om godset gått förlorat om det ej lämnats ut inom 30 dagar efter begäran. Ersättning för regressanspråk föranledda av att uppdragsgivaren betalat ersättning till reklamant på grund av dröjsmålsansvar enligt tvingande sjörättsliga bestämmelser ska utgå i den mån företaget bevisligen orsakat det dröjsmål som föranlett utbetalningen.

Befrielse från, eller begränsning av, ansvaret enligt dessa bestämmelser ska tillämpas ifråga om varje talan mot företaget angående ersättning på grund av terminaluppdrag, vare sig talan grundats på kontraktsförhållande eller ej.

* Med SDR förstås de av Internationella valutafonden använda särskilda dragningsrätterna.

d) Anställdas och medhjälparens ansvar

Om talan väckts mot någon av företagets anställda eller medhjälpare har denne rätt att göra gällande samma befrielse från, eller begränsning av, ansvaret som företaget kan åberopa enligt dessa bestämmelser. Det sammanlagda belopp som kan erhållas av företaget dess anställda eller medhjälpare ska inte överstiga de gränser som föreskrivs i bestämmelserna.

e) Förlust av begränsningsrätten

Den rätt till ansvarsbegränsning som föreligger enligt dessa bestämmelser ska inte gälla om det visas att förlusten eller skadan orsakats genom en åtgärd eller underlåtenhet av företagets verkställande ledning med uppsåt att orsaka förlusten eller skadan eller genom grovt åsidosättande av tillbörlig omsorg och med vetskap om att förlust eller skada sannolikt skulle inträffa. Motsvarande regler ska gälla för företagets anställda eller övriga medhjälpare.

§ 3 REKLAMATION OCH PRESKRIPTION

a) Reklamation

Anmärkningar mot företaget ska framställas utan oskäligt uppehåll. Dessa bör vid synlig minskning eller skada framställas omedelbart vid godsets mottagande och eljest inom sju dagar efter mottagandet.

b) Preskription

Talan mot företaget ska vid äventyr av talans förlust väckas inom ett år. Tiden ska vid minskning eller skada på gods räknas från den dag godset lämnades ut. Vid förlust av hel sändning eller annan skada ska tiden räknas från det 30 dagar förflutit sedan företaget omhändertagit godset, dock att talerätten är bevarad intill dess att 30 dagar förflutit från det att kunden upptäckt eller bort upptäcka förlusten eller skadan. Vid regresskrav som riktas mot företaget på grund av skada eller förlust för vilken sjörättsligt ansvar gjorts gällande mot uppdragsgivaren tillämpas samma utsträckning av preskriptionstiden som föreskrivs i 19 kap.1 § fjärde stycket, sjölagen.

§ 4 FÖRSÄKRING

Företaget försäkrar godset endast efter skriftlig instruktion från uppdragsgivaren.

§ 5 UPPDRAGSGIVARENS INFORMATIONSSKYLDIGHET OCH ANSVAR

Uppdragsgivaren ska lämna företaget all den information som är nödvändig eller av betydelse för uppdragets

fullgörande. Uppdragsgivaren svarar för att godset riktigt förtecknats och beskrivits samt för att de bestämmelser som gäller för hantering och transport (t ex enligt IMDG, ADR, RID och RAR) vederbörligen uppfyllts. Uppdragsgivaren är skyldig att hålla företaget skadelöst för alla kostnader och utgifter som kan uppkomma genom att

- a) uppgifterna rörande godset är oriktiga, otydliga eller ofullständiga
- b) godset är bristfälligt förpackat, märkt, deklarerat etc
- c) de bestämmelser som åvilar honom med avseende på godsets hantering eller transport inte iakttagits
- d) godset av honom bristfälligt lastats eller stuvats, t ex på vägfordon, järnvägsvagn, flak eller i storbehållare (containers) o dyl.
- e) godset har sådana skadebringande egenskaper som företaget inte rimligen kunnat inse.

§ 6 HINDER FÖR UPPDRAGETS FULLGÖRANDE

Om på grund av oförutsedda omständigheter uppdraget måste fullgöras på ett annat sätt än vad som ursprungligen avsetts åligger det företaget att, såvitt möjligt, underrätta uppdragsgivaren med begäran om instruktioner. Om det inte är möjligt att få sådana instruktioner i tid, har företaget rätt att fullgöra uppdraget på bästa lämpliga sätt och på uppdragsgivarens risk och bekostnad. Om hinder skulle uppstå att utlämna godset i tid, ska företaget ha rätt att uppskjuta utlämningen under den tid hindret varar.

§ 7 SÄRSKILDA AVGIFTER

Uppdragsgivaren är skyldig att erlægga betalning till företaget för sådana utlägg som företaget har haft för tullavgifter, skatter eller andra offentliga avgifter, även som för särskilda eller oförutsedda avgifter och kostnader i anledning av terminaluppdraget som företaget med rimliga åtgärder inte kunnat förhindra.

Om företaget skulle drabbas av sådana särskilda eller oförutsedda avgifter, kostnader eller arbetsuppgifter, ska uppdragsgivaren betala för dessa i tillägg till gällande taxa.

§ 8 PANTRÄTT

Företaget har panträtt på gods under dess kontroll för alla å detsamma vilande kostnader samt för övriga fordringar mot uppdragsgivaren härrörande från terminaluppdrag mellan företaget och uppdragsgivaren.

Om godset förekommer eller förstörs har företaget motsvarande rätt i ersättningsbelopp från försäkringsbolag, fraktförare eller annan.

Vid utebliven likvid för förfallen fordran äger företaget låta på betryggande sätt sälja så mycket av godset att förutom kostnader dess sammanlagda fordringar täcks.

Företaget ska, om så är möjligt, i förväg underrätta uppdragsgivaren om planerade åtgärder för godsets försäljning.

§ 9 SKILJEKLAUSUL OCH TILLÄMPLIG LAG

Tvister mellan företaget och uppdragsgivaren får, med nedan angivet undantag, icke hänskjutas till domstol utan ska med tillämpning av svensk lag avgöras genom skiljeförfarande på den ort där företaget har sitt säte, enligt gällande svensk lag om skiljemän. Vidtagande av rättsliga åtgärder för indrivning av ostridiga fordringar innebär inte avstående från skiljeförfarande i fråga om tvistiga motfordringar, vilka sålunda inte får göras gällande genom genkärsmål eller kvittning annat än i skiljeförfarande.

Tvist avseende belopp som ej överstiger fyra gånger det, vid tiden för framställande av anspråket, gällande basbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, får dock ej hänskjutas till avgörande av skiljedomstol.